

Î N C H E I E R E

09 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursului declarat de Consiliul raional Călărași,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Anastasia
Corjan și Irina Pitușcan împotriva Consiliului raional Călărași și Ministerului
Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la recuperarea valorii bunurilor
confiscate în urma represiunilor politice,

împotriva deciziei din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost admis apelul declarat de către Anastasia Corjan și Irina Pitușcan, casată
hotărârea din 18 septembrie 2017 a Judecătoriei Strășeni (sediul Călărași) și emisă
o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a t ă :

La 07 aprilie 2017, Anastasia Corjan și Irina Pitușcan au depus cerere de
chemare în judecată împotriva Consiliului raional Călărași și Ministerului
Finanțelor al RM cu privire la recuperarea valorii bunurilor confiscate în urma
represiunilor politice.

În motivarea acțiunii reclamantele au invocat că familia lor, în anul 1949 a
fost supusă represiunilor, averea fiind confiscată, iar membrii familiei deportați în
regiunea Kurgan, Federația Rusă.

Potrivit certificatelor de reabilitare nr.8/6-5-C-83/15 din 03 aprilie 2015 și nr.
8/6-5-P-332/15 din 18 mai 2015, li s-a adus la cunoștință că Luca Grigorii, Luca
Alexandra, Luca Efim, Luca Fedora, Luca Irina și Luca Anastasia au fost reabilitați
în conformitate cu Hotărârea Consiliului de Miniștri al RSSM nr. 115 din 10
aprilie 1989 și prevederile art. 3 lit. d) din Legea privind reabilitarea victimelor
represiunilor politice nr. 1225 din 08 decembrie 1992, însă la moment, din toți
membrii familiei au supraviețuit numai Anastasia Corjan și Irina Pitușcan.

Conform raportului de evaluare a proprietății imobiliare, întocmit la 20 mai
2009 de către Oficiul Cadastral Teritorial Călărași, bunul imobil - casa de locuit și
construcțiile accesorii din raionul Călărași, satul Pitușca, au fost evaluate la suma
de 42 852 de lei.

Reclamantele au menționat că au depus o cerere cu toate documentele

necesare la Comisia raională pentru problemele victimelor represiunilor politice pentru revendicarea despăgubirilor, însă prin decizia din 29 iulie 2009 a Consiliului raional Călărași, cererea privind recuperarea valorii averii a fost respinsă.

În instanța de judecată Anastasia Corjan și Irina Pitușcan au solicitat recuperarea valorii bunurilor confiscate ilegal în mărime de 42 852 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 18 septembrie 2017 a Judecătorei Strășeni (sediul Călărași), acțiunea depusă de Anastasia Corjan și Irina Pitușcan a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut că, potrivit hotărârii al Comitetului executiv raional Călărași nr.02/05/01 din 24 ianuarie 1990 lui Luca Grigorii s-a hotărât să se achite o compensație în sumă de 5648 ruble, respectiv reclamantele-moștenitoare nu pot fi despăgubite repetat.

Prin decizia din 03 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către Anastasia Corjan și Irina Pitușcan, casată hotărârea din 18 septembrie 2017 a Judecătorei Strășeni (sediul Călărași) și emisă o hotărâre nouă de admitere a acțiunii. A fost încasat de la Consiliul raional Călărași în beneficiul Anastasiei Corjan și Irinei Pitușcan valoarea bunului confiscat în mărime de 42 852 de lei.

Prin decizia din 20 februarie 2019 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de Consiliul raional Călărași, casată decizia din 03 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către Anastasia Corjan și Irina Pitușcan, casată hotărârea din 18 septembrie 2017 a Judecătorei Strășeni (sediul Călărași) și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă.

A fost încasat de la Consiliul raional Călărași în beneficiul Anastasiei Corjan și Irinei Pitușcan valoarea bunului confiscat în mărime de 42 852 de lei.

Pentru a admite acțiunea, instanța de apel a reținut că, fiind reabilitată în urma represiunilor politice, familiei Luca nu i-au fost restituite bunurile confiscate, fapt confirmat prin constatările din hotărârea Prezidiului Judecătorei Supreme din 15 iulie 1996. Mai mult instanța a specificat că nu au fost prezentate probe ce ar demonstra că Luca Grigorii a beneficiat de mijloacele bănești stabilite cu titlu de compensație.

La 23 mai 2019, Consiliul raional Călărași a declarat recurs împotriva deciziei din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel la pronunțarea deciziei nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

La 01 august 2019, Anastasia Corjan și Irina Pitușcan au depus o referință la recursul declarat de către Consiliul raional Călărași solicitând considerarea acestuia ca fiind inadmisibil

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs, referință, în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat

de către Consiliul raional Călărași, neîntemeiat și care urmează a fi considerat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Consiliul raional Călărași, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ a recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind

admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către Consiliul raional Călărași.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Consiliul raional Călărași.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nina Vascan

Svetlana Filincova